معلومات

ILLUSTRATION TURQUE
MALUMAT

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
TAHIR BEY

DIRECTION et ADMINISTRATION
40, Avenue de la S.-Porte, 40

مطبعه واداره‌خانه‌سی :
باب عالی جاده‌سنده ۴۰ نومرولی
دائره‌سنده‌در.

امور اداره وتحریره متعلق متنوع
خصوصات ایچون غرته‌ناظر صاحب
امتیازی سعادتلو
محمد طاهر بك افندی حضرتلرینه
مراجعت ایدیلمیدر.

شرائط اشتراء :
درسعادت ووilayات شاهانه ایچون :
سنه‌لکی ۱۶۲ آلتی آیلغی : ۸۵
غروشدر .
اجنبی‌یه‌سنه‌سی یولان ممالك ایچون
سنه‌لکی ۳۶۵ آلتی آیلغی ۱۸۵ فرانکدر.
ایران و دوسیه ایچون سنه‌لکی
۱۳ روبلدر .
آیرنی پول پذیرلمز .
اعلانلرك پیرسطری ۳ غرشدر.

Le numéro 100 paras

امت جلیلهٔ اسلامیه وملت نجیبهٔ عثمانیه‌نك هر وجهله منافعنه خادم آثار
قلمیه‌یه مصالف معلومات هرزمان کشاده‌در .

دولت ومملکتك منافعنه خدمت ایدر وهفته‌ده ردفعه مصور اوله‌رق نشر اولنور

لسخه‌سی ۱۰۰ پاره‌در

پاپاده خسته‌لرك ایدعاسنه مبنی ایچون یول موافنده اجرا اولنان مراسم
Une cérémonie religieuse à Yaffa

مطبعه‌مز معرفتیله نشر اولنان کتابلرك
اسامی وفیاتی :

۱۰	خلافت معظمهٔ اسلامیه
۲۰	فتح جلیل قسطنطنیه (مصور)
۲۰	تبریکنامهٔ ملی «
۵	استقلال عثمانی «
۵	توسال معلومات «
٤	تاریخ عصرحضرت پادشاهی (منظوم)
۲۵ ۲	معالم اسلامیه (عابدین پاشا)
۱۰ ۱	مدافعه (عابدین پاشا)
۱۲۰ ۱	استعلای اسلام (فاطمه‌علیه)
۵	برنجمهٔ جنایت «
۳	ایکی همشیره علی کمال
۲	چولده پرسرکذشت «
۵	ژولیتك ازدواجی «
۳	پردقایت عاشقانه «
۱۲۰ ۱	رسخهٔ قلب «
۱	رتلامات «
۲	سودای معصومانه «
۲	عودی (فاطمه علیه)
۳	کلدستهٔ شکران [ترکجه‌عربجه](صریم)
۲	لی پاتتان (فرانسزجه)
۳	ترمین (ملی حکایه)
۲	عسکراوغلی ملی حکایه (احمدراسم)
۱۲۰ ۱	ناکام «
۹	کتابهٔ نحم (اوچ جلد) «
۱۶	صحرادی (٤ جلد) «
۲	الفت «
۱۲۰ ۱	نشیدهٔ روح «
۲	مهردل «(فرانسزجه)
۵	رافائل (رسملی مترجم حکایه)
۵	مانیلدلاروش (مصوروعتیرجم حکایه)
۱۱۰ ۱	یونان معاهدهٔ صلحیه‌سی
۲۵	تاریخ الحرب بین یونان (ترجمه)
۲	پش رنکلی قسطونی خریطه‌سی
۲۰ ۱	پرتصادف [ملی حکایه] صفوت ضیا
۱۷۰ ۱	قادین مکتوبلری (فرانسزجه) «
۲	پارتومك میلیونلری کوری شیدا «
۱	عودت (حکایه)
۱	آرزه‌میز — «
۳	سودا چانی (رومان) اسعدجلال
۲۰ ۲	ولدمتروك «
۵	پروفسور «
۲۰	پش اسلامده اسکان مهاجرین پول تعریفه‌سی
۱	قولی پوستال نظامنامه‌سی
۱	دارالفنون نظامنامه‌سی
۱	« عربجه «
۱	«فرانسزجه«

۲۰	جواز تیرپرول قومیسیونی نظامنامه‌سی
۱	تحصیل اموال نظامنامه‌سی
۱	سیر مساعده‌یه دائر تعلیمات
۱	سجل نفوس نظامنامه‌سی
۱	اعلامات جرائیه خرج تمریه‌سی
۱	تحصیل املاك اولنمانی
۱	معادن تحریری نظامنامه‌سی
۲۰	دفترخانه‌لرك خرج نظامنامه‌سی
۱	عسکری قاعده صنعه‌وی نظامنامه‌سی
۲	« برنجمهٔ تاریخیهٔ افغانستان
۳	آیه تاریخی (مصور) محمد ضیا
۵	جناق قلعه بوغازی (تاریخ)
۵	صباح الخیر فی عجائب السیر
۱	عثمان پاشانك ترجمهٔ حالی
۱۶	غایت الامانی
۱۱۰ ۱	فهرست معلومات
۱	مکشیره مخصوص رنکلی مکافات ورقه‌سی
۵	تسالیا میدان حربنده (۱۱۵ رسمی خاویدر)
۲۰ ۷	منظره (مصورمجموعه) (۵ جزوی)
۱	شرقیلی توطه مجموعه‌لری (بهری)
۱۲۰ ۱	رسملی تاریخیهٔ افغانستان
۱	جواز تیرپولی خریطه‌سی
۲	درسعادت وحوالیسنك هوا غازیه
۱	عروس عثمانی سداد
۱۲۰ ۱	ذیل محاربات بحریهٔ عثمانیه
۱	اسلامیت معتقده طوغری یرسوزه تمماً کامل
۱	نمازك طباً فائده‌سی اسماعیل حقی
۲	ترقیات اسلامیه (فرانسزجه) عمر زصالح
٤	تعبیه‌یه دائر مطالعات احمد نصوحی
۲	فرنکی علتلك تداویسی: نجم‌الدین عارف وردم قابل تداویدر
۵	اجیاز قرآندن برنجمه «
۱	ترجمهٔ حال ورقه‌سی «
۲	تصحیحات ترجمه‌سی «
۲۰ ۷	قادین قلبی (صفوت نجمی)
۲۰ ۷	دولکرك قزی «
۵	معلومات ۷۰ فقره رسمی محتوی صالون نسخهٔ مخصوصه‌سی
۱۲	احوالنامهٔ مؤلفات عسکریهٔ عثمانیه (احمد مختار)
۲۰ ۲	سرین آتشلی صحرا طویلری «
۵	رهبر عمران خریطه ایله «
۱۲۰ ۱	رهبر عمران (ذیل) «
۵	اوروپاده ارکان حربیك «
۱	دستان ظفر (منظوم) «
۲	تعدد زوجات محمود اسعد

۱۲۰ ۱	ذیل تعدد زوجات فاطمه‌علیه
۲	تعدد الزوجات (ترجمه) «
۵	مجرای کپرسیا حتاجه‌سی (صادق ژ. پاشا) «
۲	شرق ومغرب «
۱	موعظهٔ معلومات تظیف سروری «
۱۲۰ ۱	انسان واخلاق «
۵	فرمدرنك تعلیمات عسکریه‌سی احمد رفیق «
۲۰ ۲	پیاده عادیه‌سی «
۳	بلوکك تعلیم نریه‌سی «
۲۰ ۲	طابورك تعلیم وتربیه‌سی «
۱	نحو فرانسویناساده لشه‌یرلسی «
۱	پیاده تفریتك وظیفه‌سی «
۷۰ ۷	پیاده آتشلرینك اداره‌سی «
۲۰ ۲	منفلك تعلیم وتربیه‌سی «
۲۰ ۲	متین (ملی حکایه) محمد جلال
۲۰ ۱	دلارا « آصف

طغره ایچون پوسته پاره‌سی آیریجه ضم اولنور .
تعهد اجرئی کوندیلن کتابلرك عدم وصولندن طولایی اداره‌مز مسئول اولماز .

محمد کاظم اجزا دیوسی

یکی جامع شریف نردبانلی قارشوسنده ۱۶

هر نوع اجزای طبیه وکیمویه وادویهٔ مستحضره ومعدن صولری والك مشهور انکلیز عطریات فابریقه‌لریك توالته وقولونیا وسائره‌لری تازه ونفیس اولهرق طوبدن وبراکنده مالقده وبالعموم بیار شات اوروپاك اك مهم ومعتبر اجزاخانه‌لری طرفندن کلوب برقه ایله اجرا ایدلکده‌در. طغره سیارشاتی کال سرعتله اعطا ایدیلیر .

قلم‌اولیه درسی

محرری : صفوت نجمی

قاروینان مکانسوز اولای وخیلی توالید ایدیرکی مضرات ونتایج مؤلفه‌یی تصویر وتوضیح مقصد اساسیه سیله قلمه آلتمش اولان جداً شایان مطالعه بر اثر نفاحت کستردم . قارئ موجب انتباه قارئین اولدیغی هرسطر وصفحات مؤلفه‌سی ذوق لذوت مطالعه یه شایسته بولنان اوحیفه لرده پك کوزل تصویر ایدلمشدر. پورومان موجب عبرت بر تدقیق حیاتله صحیفه‌سیدر . پك طوغری اولق اوزره دینله یاورکه صفوت نجمینی بکلك شمدیکی یه‌قدر بر ساحهٔ مطلوبانه چیقان حکایه‌لرینك اك مفیدی « تصریحات زوجیه نقطهٔ نظرندن اك مکمل « قادینلیه‌سی » در .

فشالی ه غروش

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ادبیات

آثار منظومه

شفقدن اول

صولر پرتشه جاغلار فجیرك آغوش سکوننده
درینی برلین سودا ویطلوعی قارشیلار، جوالی
وتیز پرلغمهٔ مغشیله امید آور سودا
طتین اندازاولور برلین محمود سفا فی الحال

کان اسحار الحانیله آغلار شوخ، پرخنده
صدا اورمانده عکس محزنیله الخماع ایلر
اوجار وادی ده پرآهنك شعر انگیز کرینده
طولار مکی، وپرورق ترنمارله مشجرلر

بوشوقا شوق یزم شعر واستعراقدن صوکرا
صحاری کوه ووادی بی طلوع ایتمکده پرا
تزیه پرمنظر سحار نورانوزه غرق ایلر
سمای لاجوردی بی، بهاری، پرطراوتی ایلر

ا. کمال

شعر نه در..!

شعر نه در؟ بکاصوردك دیدم اوپرشوکه:
فجر، ترانه، طلوع، نغمه، نشئه بهار
غصون، ژاله، چمن، غنچه، رائحه، ازهار
وهب بدایه عالم رقیق پرخولیا

شعر اوسحر شفقدار خندهٔ وردوکه؛
سحاب، هاله، قمر، نمه، آسمان، انوار
افق، ظلال، شهاب، رنك، کهکشان، اسحار
یوتون سماسنه دائر عمیق پرخولیا

شعر اونکته ساحر، اوشیوهٔ مبکی
وصال، شوق وطرب، ذوق، حجلهگاه غرام
انین، دمعه، بکا، حسن وعشق، هجران، کام
وهب بیراثر روح، هب درین پر معنا

شعر، اولفظ بدیع پرنوای ملهمدر
شعر، قدین کیبدر سوکیلر! یو مبهمدر

ا. کمال

تمدنیات عاشقانه مدن

مستیر اولدی کوانس حسن قر افزا کردن
مستفیض اولدی قمر وجه دلارا کردن
فیض آیر حسن وبها طلعت جا کردن
نور سودا صاچیلور دیدهٔ شهلا کردن

اشتکا ایچمز ایکن بن بیله سودا کردن
اجتناب ایتمیکز عشقمی شکوا کردن
بنی دورایلمیك نزد صفا زاکردن
احتراز ایتمیك افادهٔ شیدا کردن

احمد وجدت

عیاش

چیقار پروی مستکره یاشمدن، دهاشدن،
پریشان خاطر وسفل قیافه اولور، منظور؛
صاراریش، چهره سی جاهد نظره اطواری ده مغرور،
اسف بیچاره یه! اولمش سفاهت زهریه قربان.

ایدر بهم تبسمار، فقط اوخدهٔ آلام:
مزاله قدید اولمش حیاتی ایلیور ایفا.

بودرلغزشاله، افکاری بتون آلودهٔ اوهام
نه حال پرملال اچره شوعیاشه باقین حرفا!

تجرد ایلمش اوراق او، انوار مزایادن
حیاتی، جسمی ده آودهٔ چرك وخباثتدر
خرابه اسیر اولمق نه ذلتله دنائتدر
یازق شوسفلی به کچمش حیات نشوه افزادن

محمد حقی

مناقب هجران

نه اولور کاسه فصل ناز بهار
پاشاساق هب سنکله مست غرام
آچیلور چهره مزده فجره مسار..
کچر ایام بویله لکله مدام!.

کچچلر روحه ثانیه کودونور
عشقدز افق ودامن سحره
ناز ورقلله معلقنا سودونور،
سودونور، قرص لیله کهره

بولورز صوکرا فجری خنده کتان
عشقه عالم «نشیده» لره اوقورز
باشقه یرافقه پرکنا اولورروز

اوزمان ای بدیعهٔ خندان
لامسندن اوجوب کیدن قوشلر
بزی پروازلرله آلقشلار!.

جناب

آثار منشوره

بالو کیجه سی

بالو، روشفی بولمشیدی. ماسکه لی ماسکه سز مادموازل
ومادملر، پرطرز عجیب وغریبده تایس ایتمن موسیولر دانس
صالونده موسیقینك تأثیر روحفزاسی آتنده پرتشه ایدیلر. ابتکاری
کاری کوردکاری غلبه لکدن استخراجه جالیشان بالو مستخدمینی
برقاریشی کچن قوناقلی طبقه می اوزرنده مغرورانه طولاشیورلر؛
دانسی اداره ایدن موسیو آلفرده هربری پرپریدار کدن قورتیله رق
اوزاتوب کان سرباغیلره هی طرفدن اوچوب کان آتلی، مودلی
قوناقلیلره تازکاه پرتبسم ورومه ورانسدن موافق برمقابله بوله بیور
ایدی.

بوقدر غلبهٔ مسرت ایچنده بنیوارك دردنجی لوجه سنه عطف
نظر دقت ایدنلر احتمال بنی صاپ صاری چهره لم ایله کریه ناك
برحاله کوره شلردر. یوکیجه؛ بکا پك چوق شیلر اخطار ایچن
ایدی.

مخیله می اشغال ایدن کاملاً سودیکمك خیالی ایدی.....
اولدی. اونکله بولندن بش سنه قدر اول بنه بویله کیجه یورادم
قتراصله ایچن ایدك، آه! اوزمان نه قدر شوخ، ایدی...

بن بو تفکرات حزن انکیزه یورولمك دانس صالونه
لافیدانه نظر اعجاز اولیوردمکه، قیافی اطوار وروشنانه سندن
بللی اولان بر بنات فائقه اویانیان ماسکه لی قادین جانجرانی برصیحه
ایله یره پووارلاندی. هربوسیلهدن بالاستفاده، کاه مکه خواهشکر
اولان بالو خانی ال چیرمیه قله وقضایای اقتضلامه، بانلاماشلاردی.
سلسلهٔ تفکراتنه بووقعه خانه ویردی، اشاغی ایندم، بالو غارسو-
نارله، بنده، معاونتمنظم اولدیغی حالده بالیش اولان قادین دانس
اثنا سنده تنها بولدن قوایمیه نقل ایتدك.

بیلدم نیچون؟!.. دهاپوزینی کوره میکم، کم اولدیغی بیلمه-
یکم بوقادینی طانیمق، وقایع حیاتیه سنی اکلاتق ایستیوردم....

جانب ایدیلان دوقتورله ماسکه سنی آچدق. دوقتور وظیفه سنی
اجرا ایتدی. پك یورغون بروجوده، الك اولان بوقادینسك
خلجان قابدن بایلدیغی و بویله بانك برساعت قدر دوام ایده جکی
بالیان چیقدی. غارسونلره ایشارتینه کیندیلر، بن برخواب موقه
طالمش اولان یوجسم قدانمون ایله باکز قالدیلم. هربنه دن ایسه
بوقورپشیق، یورغونی چهره دن کوزیمی آیره میوردم. پك چوق
وجدان عذابی چکتیکمی وسفالت کونلری کچیردیکمی بکا برخطاب
بلوغ ایله افاده ایدن اشعارلر، درین چیزیکار آره سندن اولدن
طالیدیغم، مخیله مده جلالا دیغی حس ایتدیکم بادلای، روح آور
برخیالك طولاشدیغی حس ایدیوردم!.. عجبا اومیدی؟...

آه... کوزلرینی کوره بیلسه یدم.. اوکوزلر؛ بنی آکلایه-
مدیغم، آکلاماه دیغم، تعریف ایده مدیکم برقوناله مست ومسحور
ایدن، بیك درلو دعشتاره دوچار ایدن اوکوزلر!! بروقتلر بکا
کتاب عشقك الك پارلاق ثنالرندن درس ویرن اوکوزلری، اوفسو-
نکار کوزلری مطلق طالیه جقدم. بکامکه قرار ویردم؛ بکامه-
بش اون دقیقه سکره ایدی. بارکرلر سفالت آلتنده ازیلدیکی اولان
بوخرافت وجود برحرکت عصبیه ایله سچیرادی، کوزلرینی آچدی،
اطرافنه حیرانه باقیوردی. بنی کوردی. ثابت
نظرلریله طالیه جالیشیوردی. بن؛ الآن غیر قابل مقاومت برجاذ-
بهیه مالك اولان اوکوزلر کوزلر قارشیسنده غیر اختیاری ژولی
دیه باغیرمشم. ایاقلریمه فیسانسی، خیچقره خنچقره آغلایور
ووداعلری آرمسندن «عفو» عفو» کلمارینی دوکیوردی. بردنبره
ایاغه قالقدی. بکا مسترحانه برنظرله باقدقدن:

— بنی تعقیب ایتمه
دیدی.

بن شاشقین برحالده حرکته مقتدر اولهمیورق بولندیغم پرده
قالمشم. او، غایه لکه قاریشدی.

بوتصادف غیر مترقبه بکا هنکام شباب مسعود صحیفه لریمی
بر بر چویرمك کوستره مشیدی. بن اونی ایلك اوکیچه بولندن اون
سنه مقدم توپلدیغم حالهسنك پارچه لرینه کوره مشم، پارسه کتیرمشدم بش
سنه مسعودانه برحیات کچیردك. بزی طالیانیارك جلاسی غیبطه
جدید ایدیوردی، دوردنجی سنه لك اواسطه طوغری ایدی. ایشلرم
بی امریقیه کیتمکه احتیار ایتدی. ژولی یه برخیلی پاره پرادمه.
امریقادن هرهفته ایله مکتوب یازیوردم وهیچ برینه جواب آلمه-
میوردم سنه سویدیکم پوغوفوك، پرستیدهٔ روحمك برفاکه تنه دوچار
اولدیغندن شبهه ایچمکه باشلادم ایشلرمی بوز اوسکی پراقدیغی عودت
ایتدم. آیارتمانده کوردیکم حال پك بوجدانسز ایدی. کنسدی
پارهسله طوتدیغی خدمتکارلرك بکا بیلیق آتتلدن کوله رك استهزا کارانه
باوه قاریشی حس ایتدم. مادامك موسیو ایله شاله بالوسنه کیندیکدن
سوکرا بلردن هرشیئی آکلامشیدم طوغری بالو به کیتدم. دقیقه اولان ملیونرلی
دوقلاوه دعوت ایتدم. اونك حتلندن کلشیدم. مانکوره استیه وجدانسز
قادینی ده آستخراجمش اولدیغی قابمی آلدیغی، آغوش صفالته کیتیردم...
ساحه سفاهتده بیك کتیبه، برجوق صفحه اوبونجاقلی ایدیبور؛
بنده عیتمسز یاشایوردم. اونی بش سنه دن بری یالکز بواقشام
کوردمشدم. برقاچ آی صکره ده تصادفاً موانتهسز خانه سنده کوردم.
سوقاقده منتحراً وفات ایتدیکی حالده بولمشیدی؛ اونی کیمسه
طانیمیوردی. ونعشده بررابطه می قالمامشدی...

عل نظامی

برخاطره

برشعر، برمایس کیجه سنه عائد اولان روحنواز پرمنظومه
یه سنی، سنکله باش باشه یالکز کچیردیکم ایام ولیال غرامی اخطار

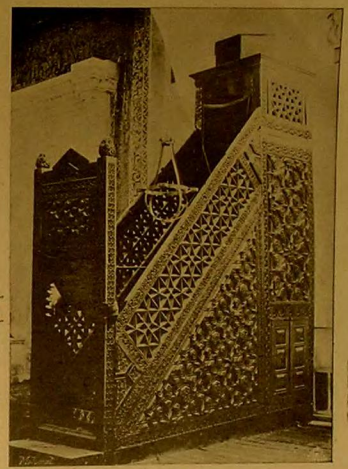

قونیده ملك علاءالدین سلجوق جامع شریفنك منبر بدیعه‌پروری
Tribune de la mosquée Ala-ed-dine ti Konia.

ایتدای . شاعرك تصویر ایتدیکی کبی لطیف برمایس کیجه‌سیدی . سکله بن ، یالکز ایکدز ، اوقاق موجه‌لری اوکزده جیرپینان برجو. پیار ترانه دارك کنارنده مسکود اغاجلرینك آلتنده ، معطر چمنلرك اوستنده بان یانه اوطورمش ، بهار ، چیچك قوقولرایله مشحون روزکارك اهتزازه کتیردیکی پاپراقلر آراسندن — صاللانیرکبی کوریفن — قمری تماشایه دالمشدی . اوقدر محزون ایدك . . . هیچ برشی سویله‌میور ، «بلبك» برکوچوك کیجه‌شاعرینك اوقودیغی نشیده‌لری » دیکله‌یوردك . بوکیجه بنده‌محزون ایدم . بویله بیلدم قاچ ساعت کچدی . برآرالق کیجه‌نك سکون غریبی اپچنده برسس اهتزاز ایتدی : اوزاقلرده برفلاوطه چالیغوردی .

شب نومبارك بوساکن دقیقه‌سنده بوحزین لحن سودای سکا طوفوندی ، روحك بردن تنزه‌دی ، قلبك بایلدی ، مست اولدك. وبنده مست اولمشدم . فلاوطه‌نك «الحان کریه‌دارم»ی بی‌ده‌متأثر ایتمشیدی .

کوز یاشلریله ، بو برفلاوطه سیای دلاّ ویزکیاندیغم زمان» شعرلر، نشیده‌لر دوکلن دیدهٔ سیاهکده برقطرهٔ سرشك طولاشدیغنی کورمش وصوردمشدم :

— بوکیجه نجیون بوقدر محزونسك ؟ نجیون بوقدر دوشونیورسك ؟ .

قونیده شرف‌الدین جامع نور لامعی
Mosquée Cherefeddine ti Konia

جواب ویرمدك . بشقه برشی سویله‌مکه جسارت ایده‌مدم .

آهسته خطوه‌لرایله عودت ایدرکن فلاوطه‌نك صدای حزینی کیجه‌نك سکون غریبی ایچنده اهتزازایدییوردی ، «بلبل ، اوکوچوك کیجه شاعری مینی مینی سیاه کوزلریی تودلر سرین قره دیکمش اولدیغی حالده اغاجلرك یاپراقلری آره‌سنده نشیده‌لره اوقوردی.

برقوش پوواسندن دها لطیف ، سویملی اولان کوچولقاقمکله هکك اوکنده آرپیلیوردی پنبه الدرك حرارتلی الارمك ایچنده تترکن ، بوکیجه نجیون بوقدر محزون طوردیغکی ، نجیون بوقدر دوشونديککی ، فلاوطه‌نك الحان حزینی اوزرینه نجیون آغلادیغکی صوردی ایسته‌مش ، فقط — کیم بیلیر نصل ، نه‌دولو برحسسك الجاسیله — صوردمامشدم . اوکیجه‌دنبری آندن هیچ بحث ایتمدم . شیمدی ایکی سنه اولیور . بوکیجه : برمایس کیجه‌سنه عائد اولان شو منظومه‌یی اوقورکن سنی کریه‌یار تأثر ایدن اولیل بهاری خاطرلادم وشیمدی‌یه قدر بکا هیچ بحث ایتمدیکم او ، کوز یاشلرینك سیلی صورمق ایسته‌دم .

فقط قلبمده طوغان شوامل متعاقب همان دوشوندم‌که : سندن بوقی صوردمغه هیچ حقم یوق . چونکه آغلامق سنك ایچون براحتیاج روحدر . چونکه زنبق عشقك صولماسی کوز یاشلرینه وابسته‌در .

محمد آصف

قارلی کیجه‌ده

برروفیقك دفتر مسودالندن استنساخ ایدییورم :

شوکچین قارلی کیجه‌ده شدتلی فورتینه ، لایقطع یاغان قارلره رغماً بنه پرخیلی محبوسرقی ایله برزم جوشاجوش طرب وجوده کتیرن قراتخانه‌ده فصل آره‌سنك زیاده‌جه اوزامسندن متحصل ایچ صقنتیسی دفع ایتك ایچون کولن ، سویه‌شن ، نارکیله‌ایچن ، غرته اوقویان ارباب صفا ایچنده کندی کندیه برمرامه‌نك کنارینه اوطورمش ، باشمی قوله دایامش اولدیغم حالده دوشونیوردم .

برغمده آثار عتیقه تحری ایدن هیئت
Les exécuteurs des fouill s à Berghamé.

کوزلرم اوکدمکی ماصه‌نك بیاض مرمر طاشنه معطوف ایدی . شدتلی دالغینلقلرده هرکسك باشته کلدیکی کبی وضوح‌ایله هیچ برشی کورمیوردم ، هیچ برشی ایشتمیوردم . اطرافده سویله‌شوب کولدیلرك ایچه ، قاین ، تیز ، پس ، اوکسوروکلی ، تبا ، تزلاق سلری ، تارکیله فوقوردیلری ، آره‌سره باردالی ، فنجان شاقیرتیلری ، قراتخانه‌نك برقاچ پرنده آسیلی بولنان قناره‌لرك نغمه‌لری ، بوتون بونلر برخیال عالمنده جلالنیورکبی بهم‌کایور ، هپسی استغراق‌بخش اولیوردی .

ترنم ایدیان برشرقی ترجمهٔ حیاتم اولان برشرقی ، روحنواز، وجدافزا ، غشی انکیز :

« عشق آتنی سینه‌مده ینه شعله فشادر »

شرقیسی ایدی .

برزمانلر ، قمرك انوار دلنوازی آتشده یالکز ، تك وتنها کزدکن سوکیلی پیانوسنده‌بوشرقی‌یی چالاره‌ق بن حزین حزین آغلاردم. آه ، اوکیجه‌لرده‌بن‌نه‌قدر مختیار ایدم. چونکه سویبوردم ، سویلیوردم ، چونکه کوکلده عشق واردی ، شعروارادی ، اشه‌واردی . سهای قلبمده محبت کوشی دائما بارلاپوردی .

اوکوزل معاشقلر، نهایت‌رقیق ، نازیل ، نازك ، صولغون ، فقطبك سویملی بك حیات‌بخش بك شیرین بك شعرنثارلراولوسیما، اوطانلی سیاه کوزلر ، نی مست ایدن ، بایلتان ، کیجه‌لری اوپوتیان ، صباح اوبقولریی فدا ایتدیرن دیدهٔ سیاه ، نره‌ده ؟ اومعاشقلرمکه هپسی آیری آیری محبتلرله سومشدم .

بن بوملاحظه ایله مشغول اولدیغم صرده ساز اجرای آهنکه باشلامشدی . بیلمم هانکی فصله عائد پرشرو جاذبیتدوردی .

پواسانده اومزومه یرال تمامایتدی . برسس :

— اوخ ، ویدی ؛ سنی پوردیده مولدیغمدن اوقدرمحزون اولدیمکه ...

باشمی قالدیردیغم زمان الشوکیلی برشاعر ارقداشمی کوردم :

— بوکیجه‌هوا پك صفوق . پورده‌م اوطوردم ! دیدم .

موافقت ایتمدی . ایکی کشی قراتخانه‌دن چیقدق .

برخانه‌نك سوقاغه‌ناظر اوطه‌سنده عودت‌چالیوردی .

حزین برتقسیمی متعاقب عودتك هرنغم ، ملهم وشعر شایاندن دوکیلن نغمه‌لره برسس ، بتون نزاکتیله ، بتون صفوتیله ، بتون اهتزازایله کوزل برسس رفاقت ایتدی .

شرقیلر یکدیکرینی تعقیب ایدیوردی .

ودوزکار شدتله وزان اولیور ، قار لایقطع یاغیوردی . بو عودی بویله دوزکار اسرکن ، قارلر یاغارکن بیلمم نه‌قدر مدت دیکله‌دك .

اوبله بردقیقه اولدیکه صفوقدن آراق طوتك درجه‌لرینه‌کلدك:

— هایدی ؛ دیدم ؛ آرتق کیدهلم .

ارقداشم آغلامغه باشلامشدی . بنده کندیمی ضبط ایده‌مه‌مش ، آغلامغه باشلامشدم .

باستوالرمزه طیسانه‌رق یاواش یاواش عودت ایدییوردق . ودوزکار شدتله وزان اولیور ، قار لایقطع یاغیوردی .

مصاحبهٔ ادبیه

آثار ادبیه نامنه نشر ایدیلوب منظومزمن اولان قیریق ودوکوك یازیلر یزی لسان وادبیاته دائر سردوآتیان مطالعاته مجبور ایلمکده در . فصل مجبور اولیلم که کوروب اوقودیغمز شعرلر ، نثرلر ، حکایهلر ، حق مقالهلر انجمنده سالم برفکر ادبی بولنق شویله طورسون اوشعری ، اومنثور شعری ، یاخود حکایه‌یی یازمك نه دیمك ایسته‌دیکنی آکلامقده‌بیله وجوهاً مشکلات اولمقده‌در .

اولجه یازمش اولدیغمز وجهله کندی لسان وادبیاتمزك طبیعت واحتیاجاتنی نظر واهمیته آلیه‌رق الده ایدیلیکمز درت بچق لغت ایله آثار ادبیهٔ غربیه‌دن بچه یلدیکمز افکار وملاحظات ادبیه‌یی لسانمزه نقل واقتباس خصوصنده دوام ایدیلدیکه لفظی ، معنائی بولندیغی انلر مطالعه‌سنه موفق اولهیه‌جمز طبیعی وبویله یازی یازمق ، اثر نشر ایتمك هوسنده بولنان مبتدیلرمزك برمزیت وغرابت ادبیه قزانه‌مدقدن ماعدا مبتدیلکلرنده قورتیله‌میه‌جقلری بدیهیدر .

آثار ادبیه نامنه وضع انظار قارئین ایدیلن او سطور غرائب نما قارئك منفت فکریه‌سی نامنه هیچ برشی تأمین ایده‌مدکدن ماعدا کلال درونیسی‌ده موجب اولمقده‌در .

فصل اولسونکه « منثور شعر » یاخود فرانسزجه‌دن مترجم برحکایه اوقوندکن « بهاری املار ایچه‌ایتمك » ، « پرنفحهٔ غرور جیچکله‌نمك » ، « املار فی قدیفه‌لمك » ، ایکیله‌مك » کبی درلو غریب‌لره تصادف ایتمکده ویرمه‌مز استخراج ایلمك ارزوسیله دقیقه‌رجه‌دوشونديکی حالده نهایت هیچ برشی آکلامه‌مه موفق اولهیه‌یی‌ق کتابی ، رسالهیی الدن فیرلاتوب آندقدن صکره برباره کراه‌دن قورتلمش کبی برده درین « اوخ » چکمکده‌در .

بعضاً :

« املار فی قدیفه‌لمك ، ایکیله‌مك » ، یاخود « بهاری املار ایچه‌ایتمك » کبی تعبیرلرك معنامی واردر . فقط پك دقیق ، هرنظرك سچه‌یه‌جکی ، هر ذهنك ادراك ایده‌میه‌جکی درجه‌ده اغچه اولدیغندن هان آکلاشیلمه‌یان ، دوشونمك ، خصوصیله فرانسزجه‌یه آشنا اولمق لازم « دیلیورم .

لکن بزدوشوندیکده‌ده برمعنا استخراج ایده‌میورز . هله امیرکه فرانسزجه‌ده‌ده بویله برتعبیر یوقدر . فرض محال اولارق واردرده بلکه بز آشنا دکلز ایچه مشتهردر . فقط فرانسزجه‌ده بویله برتعبیر ، شویله برتشبیه‌واز دیه یوق کندی لسان وادبیاتزه نقل وتطبیقدن نه دولو برفائده استحصال ایدیلیور ؟

اولجه‌ده دفعاتله یازمش اولدیغمز وجهله ینه تکرار ایدهلم که فرانسزجه اوقونلدقون ، آثار غریبه‌دن استفاده اولنمسون کبی برمطالعه‌ده بولنیورز . یو ، خاطرمزه قطعیاً کلمز . فقط فرانسزجه‌دن ، فرانسزجه ادبیاتدن اول لسانمزك ، کندی ادبیاتمزك اوکرنلمسی ، تدقیق وتتبع ادبلمسی لزومی هرزمان درمیان ایتمکدن چکنمیز .

هله (la vie imaginaire) کبی کتابلرو یوکتابلرك احتوا ایلدیکی حکایه‌لرك اسلوب وشیوه‌سی مبتدیلرمز طرفندن تقلید ایدیلدیکه ادبیات صحیحه‌دن معدود اولهیه‌جك ایکی سطر یله اوقو یه‌مه‌جکمز بدیهیدر .

∴

آثار ادبیه‌ده شیوهٔ عثمانیك نظردقت واهمیتدن دورطرفدن مسی لازم کلدیکنه دائر اورته‌یه سوردیکم مطالعات عاجزانه‌یی تأییداً سلیمان عزت یك افندی طرفندن الدیغم برمطالعه نامه‌ده باقدر نه‌دیلیور :

« معلومات جریدهٔ اسبوعیه‌سنده نشر اولنان مطالعاتکزی اوقویارادن اولدیغم ایچون اولکی هفته سزه مقابلهٔ یازیلالمرق‌ده اولدوم . یوبایده وارد خاطرم اولان بعض مطالعاتدن کندیمی آلهمده :

اثباته حاجت یوقدرکه هر لسانك کندینه مخصوص طرز تحریر وتصویری اولدیغی کبی هرقومك طرز حیاتی ، عادات واخلاقی‌ده بشه‌در . بوعادهٔ مختلفه‌لی بیلدر یوخصوصده مباحثه کارانه طاورـ اتخدن هیچ شبهه یوقه اجتناب ایدرلر .

شیوهٔ لسان عثمانی‌یی اوکرنمك ایچون آثار کزیده‌ده‌ی هرحالده اوقومق وکل عادتا تأثیرلرجه‌سنه‌ده‌رهدرلو روابط افاده‌لرنی‌ده بردن تدقیق ایدرك جالیشمق ایجاب ایدر . یوخقایق ذاتاً شرح وایضاح ایلدیککزدن بوراده تکرارینه حاجت کورمیورم .

بزم بدایع فکریهٔ شرقیه‌مز پك چوقدر . اعاظم ادبا وشعرا مشترك تألیفات مقبوله‌لرنی قاله آلمه‌دن آثار غریبه‌دن اقتباس واقتحال ایله اوغراشمق قدر ـ ادبیات نقطهٔ نظرندن ـ مالغ فیض وترقی برحال واردرمیدر ؟

بزغریك بدایع عرقلرندن استفاده ایتمك ایچون غیرت ایتملی‌ز . فقط بو غیرتده ادبیاتمزی اساسی مقصد اتخاذ ایتملی‌یزکه ـ ادبیات نقطهٔ نظرندن ـ مقصودلولان ترقی حصول بولسون .

ترقی ادبیات ایچون آثار غریبه‌دن استفاده ایتك لازمدر . فقط شیوه‌وسایهٔ عثمانی‌یی بیله‌ه‌رك ، فکرادبیمزی آکلاه‌مدن بواقتباسلرمدن برثمره استحصال ایدیلهمز . طوغریدن طوغریه‌یه ایدیلهجك ترجمه واقتباسلره ایسه آثار غریبه متوجلکندن ماعدا برمزیت تصور ایده‌میورم . فرانسز لسانی اوزره ، فرانسز اخلاق وعاداتنه کوره یازمش براثردن بزجه‌ده استفاده‌لره اولهیله‌جکی اولدیغی کبی نقل واقتباسلره برمزیت تصور ایدلمسون . یئه تکرار ایدهمکه آثار غریبه‌دن استفاده ایتملی‌ز .

فقط لسان وادبیات عثمانیه‌یی اوکرندکدن صکره ...

سلیمان عزت

بالایه نشر ایتدیکز شو مطالعه‌نامه‌ده‌ن آکلاشیلدیغی وجه اوزره سلیمان عزت یك دنی اولجه عثمانی لسان وادبیاتنك تدقیق وتتبع ،

الدن صکره فرانسز ادبیاتندن استفاده اولنمسی لزومی درمیان ایدیورلر .

سلیمان عزت بك :

« فرانسز لسانی اوزره ، فرانسزاخلاق وعاداتنه کوره یازلمش براثردن بزجه نه استفاده تصور اولهیلیکه اوق لسانزده نقل واقتباسده برمزیت تصور ایدلسون »

فقره‌سنه شو :

« آثار غریبه‌دن ترجمه ونقل واقتباس صورتیله وجوده کتیریلن آثار ادبیهٔ جدیده‌دن نه‌درلو براستفاده تصور اولهیلیرکه اونی مشق تقلیده‌ده برمزیت تصور ایدلسون »

یولنده‌ورقوره علاوه‌یتمش اولسه‌یدی مبتدیلرمزی دها زیاده مستفید ایدردی .

∴

شمس‌الدین کمال امضاسیله کوندریلن برمطالعه نامه‌ده نه‌ملوماتـ جریدهٔ اسبوعیه‌سیله پیدیریی امتیاز ایدن احمال ادبی‌سوداری مطالعه اولونیور . بوخصوصده نوهوسلره ارائه ایتدیککز طریق ترقدن بعضلری تقدیر ایدیلرسه‌ده بعض نکات ادبیه‌ده طوغریلمی کندی نقصانکزی اکمال ایتدیککز حالده تمیز آثار وظیفه‌سی درعهده‌ده ایتمکه‌دکی جسارتکزه تعجب اولنور . یوبوله‌ده ادارهٔ قلم ایتك ایچون ذوق سلیم ، تجربات ایستر .

اکر سز هر محرری تقدیر ایدرسه‌کز بری الهامك ساحر ، قصونکار نفساتیله روحلری تزیین ، غش ایدن قالملر ، رقیق وتزیه پرد شاعر اولان صاحبلری نه قدر ، نه‌قدر تنزل ایدر . اکر شاعرلك معلومات جریده‌سنده کورلدیکی کبی محدود ، همده یك محدود برزمانده حاصل اولان برشی° ایسه هرکس شاعر اولهیلیر .

مطالعاتکزی هر هفته بشته ، بشته آثار نادره‌ادبیه‌نك تدقیقه منحصر قیلهکز مبتدیلرمز پك زیاده مستفید اولور . کتابهٔ غم نوهوسلره قائده ویرمش »

دیه‌لدکدن صکره بعض رسائل ادبیه‌ده درج ایدلش اولان انرلرنده‌کی نکات نازکه‌نمره‌لرینه‌ده‌یی محلیل ایتمکله توصیه ایدیلیور . الك صکره دینیلیورکه :

« نثرك محاسن جاذبی نه‌قدر چوق تتبع ایدیلیرسه غربدن‌ده استفاده اولنه‌بیلیر . ترجمه ، مقتدکی فکرلرکزه مبنیاً علیه استفاده‌لیدر »

آثار غریبه‌دن اول بدایع شرقیه‌لك تدقیق وتتبع ادبلمسی لزومنه دائر درمیان ایتدیککز مطالعاته ـ که طوغری اولدیغی ادعا ایدیبورز ـ اشتراك ایتدیککزدن طولایی شمس‌الدین کمال بکه بیان تحلویت ایلرز .

یونکله برابر « کتابهٔ غم نوهوسلره قائده ویرمز » کبی ـ وزاره قارشی هیچ برزمان نظر عوّ وصفح ایله باقمیز . کندی انرلرمز حقنده نه‌سویله‌نیرسه ـ سویلنسون بز خوش کورورز . لکن « عمر ادبی » یه « کتابهٔ غم » کتابچه ایشن بشقه‌لاشیر .

هرکون ، هان هرساعت ایادیٔ ، تتبع واستفاده‌مزدن دوشمین بوکزیده انرلر حقنده سوز سویلمکه راضی اولهمیز .

بز هرزمان مع‌الافتخار اعتراف ایدرزکه ادبیات عثمانیه‌یی « کتابهٔ غم » ی ، « عمر ادبی » یی ، مؤلفك آثار سائره‌سنی ، یك یوبوك جلدلر تشکیل ایده‌جك اولان مطالعات وملاحظات ادبیه‌سنی اوقویه‌رق اوکرندك .

بزمکون مع‌الافتخار سویارزکه آثار ادبیهٔ جدیده‌دن دکل « کتابهٔ غم » دن ، « عمر ادبی » دن مستفید اولدق .

« عمر ادبی » تحریریلن لسان وادبیاته دائر اولان مطالعات وملاحظات مفیده‌سنی آکر اوقومامش اولسه‌یدی یازدقلرمزك اغلاق وابهام ایچنده قالمه‌سی طبیعی وکلی ایدی ؟

محمد آصف

ملاحظه

اوپون وژیماستیق

ـ ١ ـ

حفظ‌الصحه برطاقم قواعد بیلدیرمکه بولنره رعایت وجودی مرضدن وقایه ایدر ؛ لکن صحتك تام اولمسی ایچون یالکز نفسی رتشفی وسائره‌کی وظائف عضویه‌نك حسن جریانی تأمین ایلمك کافی دکلدر ؛ اعضای وجودك تقویه‌سی ، تشوونماسنك تسهیل وسائطی دخی حفظ‌الصحه‌یی برخط مهمی تشکیل ایدر . فرانسه معارف مفتشلرندن موسیو (فلیکس‌یه قو) نك دیدیکی وجهله خسته اولمامقله صحتده بولنق آرزمنده فرق اولدیغی کبی وجوده بقیه‌رق صحتی اخلال ایتمکله تزیید صحته جالشمامق دخی مساویدر .

ماتولوژی « ملکات جسمانیه ومعنویه نك تماسی ایجاب ایدن شی اولمادیر ، » دیه‌رك ایدی . بوحقیقت کرك تربیهٔ جسمانیه وکرك تربیهٔ معنویه‌یه برقاعدهٔ اساسیه تشکیل ایدر ، بوبه‌ردرجه یه‌قدر هرکسجه معلومدر . وجودی بسله‌نك نفس ایدیلیکی کبی جسوق بیووب ایچمکله قابل اولمز ، بلکه بیووب صیرمسنه کوره استراحت ده ایده‌رك جالیشمقله‌ده‌کندیر . (فرنکلدانعرانتز لشیرانرنده دیدیکی کبی وجودك جالیشمه‌یه احتیاجی غذایه اولان احتیاجندن آز اولدیغی حالده بواحتیاجك تامخصوص آلامه‌سنه تعجب ایتمکه فیزیولوژی عالمامسی حقدیر .

حصوله کتیردیکی نتایج مطالعه ایدیلیرسه ریاضت بدنیه‌نك بر چوق جهتله جسم وروحك صحتی ، موجب اولدیغنه کسب قناعت ایدیلیر : عضلاتك نمه‌سنه جالیشمق وتربیه‌سنه فکریه ایله تربیهٔ

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

قديم برنجه شهرينك (آغورا) شمالنده جنوبی صالونی (مرتفعده آثاری طرفنده کورپلان یاپلمش بر وزه داڤه‌سی اولوب یوقاروده‌کی بنا دخی آثار عتیقه مقبریلری ایچون انشا اولنان مسکن)

Ruines de Berghamé.

جسمانیه آره‌سنده برموازنه پیدا ایلمك ریاضت بدنیه‌نك برنجی فائده‌سیدر . چوجقلری ، فرط مطالعه‌نك حصوله کتیردیکی ، تعبدن محافظه ایده‌جك شی مکتبلرده تنفس واستراحت زمانلرینك تکثیری واویونلرك تعمیم ایدلمسیدر . فقط ریاضت بدنیه کرك جسم وکرك فکر اوزرینه طوغریدن طوغری یه یوندن یاشقه صورتلرله اجرای تأثیر ایدر .

جسماً ادمان بدنینك عضلاتی قوتلاندیردیکی محققدر . ریاضت بدنیه آتشده عضلات یالکز پیدای حجم ومتانتله قلیوب خاصهٔ تقلصیه‌سی دخی تزیید ایدر ؛ یونك ایچون ریاضت بدنیه اجرا ایدن کیمسه‌لره دقت کفایت ایدر .

یوندن یاشقه قانك دورانی تسریع ایلر ، اشتهایی آرتدیریر ، فعل تغذی وتمثلی وضحم کبی وجود ماکنه‌سنك کوزلجه ایشلمه‌سنه مانع اولان موادی احراق ایدر . خلاصه ریاضت بدنیه ، وظائف عضویه‌نك کافه‌سنه صحة فائده‌بخشدر واعضای بدنی بسیلیوب یوتور . شوحهلهٔ دخی ریاضت بدنیه صحت وعافیتك یاشلیجه برمنبعیدر .

فکر وذهن‌ده ریاضت بدنیه‌دن طوغریدن طوغری یه مستفید اولور . فقط بواستفاده یالکز ماسکات معنویه‌نك دیکتاتوب تازه‌لنمه‌سندن عبارت دکلدر . بلکه ریاضت بدنیه حیات معنویه‌نك منابع عمیقه‌سنی ادامه وتجدید ایدر . یورویه‌رك قیده اجرا ایدیلان مرکزتیدن سوکره فکر وذهنده حصوله کلان تشایش ریاضت بدنیه‌نك فائده‌سی بدنه منحصر قلمدیغنی اثبانه کافیدر . چوجقلر ایچه قوشوب اویناملرینی مساعیٔ تعلیمیه‌ده دها زیاده برشوق کوسترییرلر . حالبوکه تنفس وقتلری کوزلجه اویناییه‌میه‌جق اولورلر ایسه درسده جانلری صیقیلیور : بونی اطفال اوزرنده برچوق دفعلر مشاهده ایتدم . شوقدر وارکه ادمان بدنینك فائده بخش اولمه‌ملرینی ایچون انشا اولنان مسکن

اسکیدن وجوده یك زیاده اهتمام ایدرلر ایدی : یونك ضدی اولهرق یالکز تربیهٔ فکریه‌یه نصب نظر ایتمك دخی ناقص برملاحظه‌در . هرنه‌قدر « اویون جوچقلرك حقیدر » دنیلیور ایسه‌ده آنالرك یو سوزی جوچقلرك یارامازلی ظن ایدیلان حالرینی معذور کوسترمك ایچون بعض کره تخطر وایراد ایدلدیکنه دقت ایتمیدر . حالبوکه تربیهٔ جسمانیه ایله تربیهٔ معنویه یو آهنك تام ایله یان یانه کیتمه‌لیدر ، والبته « اطفالك بدنیه وبدنجه تربیه‌سی وصحتجه تقویه‌سی معناًوخلقاً اولان تربیه‌سندن اول » نظر اعتنایه آلنمایدر . برچفتجی زراعت ایده‌بیلمك ایچون اولا آلات ووسائط حراثی تدارك ایتمکله ایشه باشلار ، یونلرك ساغلام وطیاقلی اولمسنه صرف همت ایدر ؛ وتارلایه تخم صاچمادن طوپراغی ایشلیه‌یه‌رك قوهٔ انباتیه‌سنی تزیید ایلر . یونمثال جوچقلرك یوبودلمسی ایچون نمونه اولهبیلیر . اعضای وجود وحواسی ، معناً آلت حراثت مقامنده‌در : اولا آلتری ساغلاملی : وجوچقه ویریلهجك تربیهٔ معنویه‌نك محصولدارلیغی ، بیله‌سی ایچون اکیلان تخم قصلیات وعرفاق ثمره‌دارایده‌جك اولان بدنك قواعد صحیه‌یه رعایهٔ تمویه دقت ایلملیدر . « اطفالك فضائل اخلاقیه‌سی ، مکتسبات فنیه‌سی ، ترقیات معنویه‌سنی نظردقته آلمق وفنون حاضره وصنایع متنوعه‌یه اهمیت ویرمك لازم اولدیغی کبی هر شیدن اقدم ایلریده عسکر ، طبیب ، ادیب ، عالم ، معلم ، آووقات ، مهندس ، صنعتکار اولمنه شیمدیدن نامزد اولان اطفالك صحتنه اهمیت

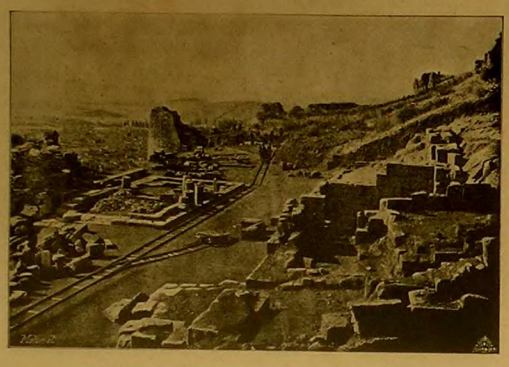

قديم برنجه شهرينك ژيناستيق تعليم‌خانه‌سی ميدانده طاهره اخراج اولنان معبد

Ruines de Berghamé.

ويرمك آلتری تقويه ايتمك‌ده لزمدر ؛ تاكه جوچق جسور و عسكر ، كوزی آچيق يرطيب ، مقتدر برعائله اولسون ، برآووقات ، مدققبرمهندس ، ماهر برصنعتكار اولسون ...[٤] . بوندن سكرهكی ملاحظه‌لر ريادت بدنيه ايچون اصول انخاب اولونن وژيناستيق حققنده تدقيقاتی احتوا ايدجكدر .

(٤) بسيم عمر پاشا : چوجق نامنده‌كی رسالهٔ‌لرندن .

قاضی كويزده كتخدالعارف
مكتبی معلملرندن

محمد علی

كوچك تعليم‌خانه

— كاتوملك دوكونی —

كاتوم .. سقاريه‌نك دكزه قاوشديغی صيق پراوه‌لرمان ايچنده غروبك صوك اشعاع تابداريني آلقشلركن ، الده بولونان كوچوك دفتيسی راطب سازلرك آرالرنه پراقه‌رق پيكادرك ترانهٔ اهتزازينی بوتون روحيله اوپنك استيوردی .. ايری سياه كوزلری ، جيبين بيضاسنده دالغه‌لانان كوز قومرال صاچلری ، بوصحرا پرينك روح اضطرابنده جالقالان برحسك سوزنك تأثيرينی كيزله‌يه‌مين رشكين ، محترز نظارلری . . اونك تازكهٔ حياتنده براضطلا ، براضطلای غرام موجود اولديغنی ايدا ايديوردی .

ثبات .. كاتوم ، برعشق زيرنك بياض كولكه‌لری ايچسنده بويومش ، سومش ، سوئيلش .. فقط : اوح ! بوبوتون مونس حسلرك وحشت تأثيرينی دها هنوز اكلامش‌دی . الدری چيراز واری كوكنده ، نظاری افقك لاجكونيه‌سنه معطوف ، حسی ، بوندن دورت سنه اول سوديكی شو قاره دكزك آغوشنی ني‌قرارنده اوزاق قاره كوتورن كيمنك پيش نهاننده كريان ، كريان اوچيوردی . اوه ، مالك يوكسك آغاچلری نهرك سعلوج رعشه‌لرنه تاكه رقصان سايه‌لر سريه‌رك ؛ حقيقه برنوازشله آسمن شمال روزكارينك كثيرديكی تازه رائحه‌لرله ، كاتومك مشام عشق معمار ارزه‌لر ايچنده بو بايانسز افقه اوچيق استيوردی .. اوح ! . بوله كوی حياتنك آلاپش سادكيسی بوزوالمق قبولك بالارحمنه كافی دكلمی ، اوبك كوزل وايچك جذبه فروز كوزلرك ساحهٔ برزادی ايدی ، شمدی كوننی كيندكجه غروبه‌يه‌فلاشيور .. افقك ساحهٔ‌زمينده كومه كومه طوپلانان بولوتلری تيزلاشيور .. اورادهده نظرلرك تماشای لذاكذينه مهاوی ، مزهر بهجه‌لر شكلنده بوتون وديارك رشكاور حياتی اولان صبيح ، رنكين تابلولری جزييور .. بوبولونركيندمه كبه تلون ايده‌رك تپه‌لرك يشيل صرتلری اوزرنده پارلايان ظلال شمس اولرك ستره پرانده لمه لمه قرا بوسه‌لرله احمرين رنكلرايجاد ايديبور .. هرشی .. هربر بوناينده انتشامك روای اسفراری ايچنده نوارهٔ روبه‌يه‌نك معكس احتشامی اولمش .

كاتوم .. بولوحهٔ مشغوفك مستبدهٔ تهای قارشوسنده صامت پركنالهٔ سودا كبی دوشونيور . دوشوندی ، دوشوندی .. سوكره

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

جمارك سولامون جيچكاربى خفيف ادبارله آزدوك تهرك ساحاته يافاشدى . بوسكون طلعت ايچنده دكزك آغوش دلوه‌سنه‌قوشدن بوتون بيلدم تعين اولنان كوكانه دوقوندى . كوزلرمدن ياشلر ايكى داملهيى براوجنجيى آقيب ايدركن : سادە « ط منيـار برصورتله شومأيده ميرلدايوردى .

« آه . . بولغه‌مده صافلادينم مكتوبلر سلمانمك يانمدن كه‌جكى سويليورمش . . اللهم ! سن قاووشدر . اوسندن آيرلميركن شويلجق جام كوتوكلك ديه‌يندە بريوزيزه صارلدق . ايكمزده آغليوردى . هروقت كوزمده تهلكن خيالى ، شمدى بوده‌ده قيلرينك هراضافه اولى كوستره‌جك اصمزلغلرى ايچنده بنه كورندى . »

آرقق قونش غروب ايچنى ، صفحهٔ آفق ، رنكين بولرلر ايچنده بواش بواش نظرلردن غائب اولمغه باشلامشدى . بوايلول اقشامك حسيات روحه عائد اولان كوزللكلرى كائومك زيور عشـرة يادنده برتحسس ، برتحسس غرام اويادير مرمش . اوه كيتمك ايچون معين اولان زمانى كچكدرمشدى . . بيكلرك باشنه عودت ايتدى . دنـيزى دولدردقدن صكره بونيزى بيقادى . بردها دكزك پناورا دورا دورينه باقدرق . اولى اتكلكلنك براوجنى باغه صـوقدى . چنبرينى دوزلتدى . . شمدى آهسته آهسته كويه دنمى اولان يولى تعقيب ايدييوردى .

يولدن درت سنه مقدم برپره كدن اشمالليسى سليمان مدنى اكال ايتمش ، حتى بقيده كه‌جكى بولوندقلرى عائله‌سنه وخاصةً اشمالليسى كائومه بيلدير مشدى . بويله سرور آور زوالى قزجغزك تنبيط روحنه‌بادى اولدرق ايشته‌اوكوندنبرى صو دولدرمق ايچون بيكلرك ياسه قدر كيدوب سوديكنك ورودينه انتظار ايدردى . بغتةً آوزلر قلره باقاركن برصندالك سرعتله كندينه دوغرى كلديكى كوردوبر، برقوش خورچنلرينه چرپنلرق كندينى اوخيالك تار فسونه آتمق ايسترمدى . فقط بوافشام كله‌جكدى . كويك برچوق دلبقالىلرى اوق استقبال ايچون بوله جيقه‌شلردى .

كائوم ، اوه كيدىكى زمان اختيار بابامى اوجاغك قارشيسنده اولموراركن هرونت چكيشدردىكى جيوغنى دولدرييوردى . برسعادت دائينك مطلع قوپوشى اولان بوغلمغه بوافشام يك بشسوش ايدى . سليمان كله‌جك ، كوكى . . .

قمر ، تپه‌نك غائرة صيحى ايچندن صـيرپلهرق جهانه كلجيين خندەلر دوكركن اوزاقدن اوزاغه ايشيدىلن سلاح مسارى كائومى تنزه‌ندى . « آه ! ايشته كليورلر . .

ايچه‌ر سياه بيقلرينى بوكمش ، باشنه كيديكى سـوارى قالپاغنى شويله‌جه صاغه اكمش ، قوالدمكى چلوش نشانيله ايلغه كيديكى پارلاق چيزمه‌لرى كندينه بك يقدشديرمش اولان بوسوبلى دليقالنى رفقه‌لرينك آلاينى آراسندن چيقسارق قوپو چالدى . قپوى آچان كائوم . . سوديكنك برصسى بكم ايله آچيان مشتاق قولارى آراسنه دوشـوويردى . . اوح ! . . شمدى ايكيسيده آغلايەرق توحيد روح ايدييوردلر ؛

. .

ايلك بهار اوسايسه شمشه‌سيله جيچكارى ايچه‌لرمش . . جايرلر پشيل برپوشيده ايله‌تزه‌ن باشلامش . . دره‌لر آهنك فيوض بهاره پرو اولمش . . پنجه‌لر ، مزدوع تارلالر براپسام نوشين ايتمـده حياته جديد ، روحپرور لوحلر رسم ايتمشدى‌كه سقاره‌لر توالمسندن كوچوك براپره‌فجغك ساحل يسارده واقع لطيف بركيدن سرور آنكير برچوق ترغلر يوكسليوردى . بوراده برشن . . برسعادت وار ، دوكون . . .

اوكدە آوازهٔ رقصانى تنزه‌يه وادمسنك محمى زاهرنده غائب اولان بردادولر هپسى ، آرقده‌ده . . نارەقيزلردن ، دليقالىلردن مشكى ، برخوفهٔ مساز . . اورتەلرنده ، قيرمزيلفار ايچنسده نكاه تابنا كيله اغلمكه اولمغون خندەلريله پراق سايەلر صاچان بوللوبركين ، كائوم . . شمدى بى شكيب انتظارلرله كندينى بكله‌يەن سوديكنه كيديبور . مايمانه . . .

مخلص

مقالات طبيه

ماءاژ ايله تداوى

آفات مفاصليه [ ]

تمسيد الك زياده مفصللر خسته‌لغلرنده تطبيق ايدلمشدر . ذاتاً يوردان عالم تداويه‌يه ادخال ايدلدى . بجوركنزجه تطبيق ايدلديكى حالده‌بيله برنحى مرتبه‌ده برعامل محول اولديغى كورلمكه‌مدر .

اوبناقلره عارض اولايبان خسته‌لقلرك‌كافه‌سنى تعداد ايتمه‌چكم؛ يالكز الك زياده تصادف ايديلن وسـائط سارّه‌يه نسبتاً تمسيدايله قعلياً قابل تداوى اولان نوعلرينى ذكر ايدەجكم .

آفات مفاصليه قارشوسنده هرخسته‌لقده اولديغى كبى تشخيصى كوزلمه وضع ايتملدركه تمسيدايله قابل شفا اولان خسته‌لق تفريق ايديلەبيلسون .

امراض مفاصليه شويله‌جه تقسيم ايديلەبيلور :

(١) آفات حرجيه يعنى برپره جارحةدن متحصل خسته‌لغلر بوقعلمه وچقيق كبى

(٢) مختلف المنشأ آفات التهابية حاده‌ومزمنه

(٣) مختلف سببلردن متحصل سلامت مفصليه

[*] مفصل بديه ديز وديرسك كبى اوبناقلره دير .

(٤) اوبناقلره مجاور اولان اكياس مفصليه‌نك خسته‌لغلرى

بورقلمه

بورقلمه‌ده حركات غيفه وشديده‌نك اوبناقلرده حاصل ايلديكى علائك هيئت مجموعه‌سنه‌دير .

بورقلمه التزياده خارجى رسيدين ايلرى كلور ؛ بوكا همان دائما قلصات عضليهٔ شديده ترافق ايدر : اوبناقك شديد برحركتنده سطوح مفصليه يكديكرندن قاچارلر ؛ [*] اربطه وچناور اعضاءك كافه‌سى توزايدر ، وباخود انتقاق ايدرلر . بالقدات خارجى شدتدن وباخود يوشدتله تأثرمت ايتمك ايستەن ناحيه‌نك قوشدن دولايى برچوق تخريبات وقوعه كه‌ليور .

تكون مرضى نقطه‌نظرندن بعض آلملر ديكرلرينه نسبتاً بورقلمه‌يه دهامستعددلر ؛ التهابلى برپاكاش آتيم ، طاپراقلى برزوشمه ، اك اوقاق برپره بورقلمه‌يى حاصل ايدەبيلور .

بولك حنثده برچوق اسباب تعداد ايديلەبيلور . لنفاوى المزاج ايله‌صره‌جه‌ايردەاربطهٔ مفصليه كوشك وضعيف بولنه‌قلرندن بورقلمه دها سهل‌عتلى اولور ؛ فنرالدمى موجب اولان وعضلاك قوتى تقلص ايدن اربطهٔ مفصليه‌يى كوشتى خسته‌لقلرك كافه‌سى اسباب صرەسنده تعداد ايتمك موافقدر ظن ايدرم .

اسكدن بر دفعه بورقلمه‌يه دوچار اولمايى بولغلى بورقلمه‌نك تحصاى تسهيل ايدن اسبابدندر . بو خسته‌لقلرى متعاقب مفصلى طوتان اربطه وعضلات كوشك برحالده بولوندر .

بورقلمه هرمفصلده اولمازسه ، دها دوغرىسى بعض مفصللر يك آزبورقلور . . طرح مفصليه‌سى‌حربى برصورتده مربوط اولان مفاصل كثرتله مصاب اولانلردر . واقعا ديرسكده ، الده ، ديزده بورقلمه واقع اولبور ايسه‌ده الك زياده اليى مفصللرده مشاهده ايديلور .

بورقلمه‌نك ابتدە كثرتله واقع اولمسى كيفيتى باجاقلرك حركات عنيفه‌سنه عطف ايديلبور . اشبو حركات باجاقلرك متمادسنده متمد وشديد برصورتده حصوله كلورلر ؛ ايلغ ايچرى وبايرشارى طرفه دوندكجى زمان ثمانت بدن مفصل اوتوريه وبايدن تحميل ايدلش ايله حصولده بورقلمه وقوعه‌كلور . (دوبوترن) تدقيق ايتمش والك زياده ايلغك ديشارى طرفه دوغمسندن متحصل نوعى حصوله كلديكى كورەمشدر .

بوذاته كوره نسبت ارككلر ايچون ١٢ ده ١ وقادينلر ايچون ٥ ده ١ در . (دوبوترن) ايلغى ايچ‌طرفه تقريب ايدن عضلات ايلغى خارجه تبعيد ايدن عضلاتدن دها كثيرا ولدقلرينه عطف ايديبور . ياكاش برآيده عضلات مقربه‌نك تقلصى ايلغك ايچ‌كناريني ايچرى وبوقاريه‌يه دوغرى شدتله رفع‌ايدر ، وبوصورتله ديش نلرفه‌سى اربطهٔ مفصل بيرتيلور .

« فقط (يونيه) بو نظريه‌دن باشقه پرده وشديت تشريحيه ايجابيندن ايلرى كادبكى ادعا ايديبور . عظم‌كبرك سفلى اسفل وخارجه دوغرى متوجه‌در ؛ عظم قصبه‌كبيك اشبو وجهه‌مفصليه‌سى اوزرنده ، وحشى‌يه دوغرى قايار وويولهجه‌اربطه وحشيه تمزق ايدر فكرنده‌در . »

مفصل قصبى رسفى قدمك بورقلمه‌سى — بوراده يالكز بوني تعريف ايده‌جكز . ايلغى راحتسز ايدن يالكز بوبورقلمه دكلدر ؛ مفصل رسفى متوسط اكثريا آغيزده بولنور . (لوتور) نام‌ذاته كوره‌بومفصل ، مفصل قصبى رسفيدن زياده مصاب اولور . برده مفصل قصبى شظى سفليده بورقلمه‌واقع اولور ؛ ديمك هانكى مفصل آغزده اولدينى كشف ايتمك ايچون دقيق برمعاينه‌يه لزوم واردر .

تشريح مرضى نقطه نظرندن بورقلمه اوچه آيرلور .

(١) بسيط بورقلمه ، بونده اربطهٔ مفصليه‌نك آزچوق توترى ايله خفيف براضطراب مايع مشاهده ايديلور .

(٢) دهاشدتلى ، بونده اربطه ، اوتار وحتى عضلات بيله تمزق ايدەرك پيرتيلورلر . انصباب زياده‌در .

(٣) مختلط بورقلمه ، بونده‌ده اربطه فنا حالده تمزق غايتدىكى كبى فضله اولارق كيكلرك اوجارى دخى قيريلور .

اشبو تقسيم بورقلمه‌لرك انواعى تصنيفه كافيدر ؛ بوتقسيم اكثريا تشخيص تومق ايچون رهبر اولا بيلور ؛ هريرده اولديغى كى بورده بورقلمه‌نك وقوعيله‌بر عيوبلرينى ناحيه‌ى وخسته‌يى نظر مطالعه‌يه آلق لازمدر . زيرا بعضاً اك دهشتلى بورقلمه قوى‌البنيه‌يرآمده چابوچق شفا بولور واثر بيله براقماز ؛ حالبوكه برى طرفده اك خفيف نوعى تخريباتى تزييد ايدر .

بورقلمه‌دن حاصل اولان اعراض بورقلمه‌نك شدتيله تخالف ايدر ، مع مافيه خفيف بربورقلمه كوريلورك اك دهشتلى اعراضى توليد ايدر . برده شخصك فرط حساسيتيله مايع مصابنك كثرت اقتباسندن ايلرى كلور .

بورقلمه وقوعبولور بولماز غايت شديد واك خفيف حركاتده كسب اشتداد ايدن برروجع حاصل اولور . بووجع بورقلقان عضوك برقطعه‌سندن انتشار ايدر . باخود بوقطعه‌ده دها زياده حس ايدر ؛ بوده مفصلك باطنه تصادف ايدن محدد . اوناحيه‌نك هان شرشه يكى كورلور ، بوشيش قرمزى ، صيجاق وموجه‌در . شيش دقيق برمعاينه‌نك اجراسنه مانعدر .

بورقلمه ولوكه‌اك حقيقى اولسون هيچ بروقت اهمال ايدلەميدر ؛ وقه‌نك عقيبنده تداوىيه توسل ايتمليدر ؛ اهمال ايدلرسه ناقابل تعمير شاهنى انتاج ايدەرك عضو معطل قالا بيلور .

« خفيف بورقلمه‌لر ، يعنى اربطه‌نك بسيط برتوترندن عبارت اولان نوعلرى تداوى ايله سريعاً شفايابلن اولورلر ؛ اربطه‌نك پيرتيلوب كيكلرك قيرلدينى نوعلرى ايسه تدريجاً كسب وخامت ايدرلر ؛ اكثريا معتد برالتهاب مفصل تكون ايدر ، وموخراً شديد بروجع ، سرتلك وتصلب مفصل باقى قالور .

« بعض احواله ايسه التهاب حصوله كلز ، وضعيف ، قلشكتيك

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

قديم برخمه شهرينك ڤرعه قيمي تمام طاشلرينك آت قالنده اجرا اولنان حفريات
Ruines de Berghamé.

صراحتله‌لى آڤدارده مفصل بيلكى يازيلمشدر . بورادن ايكى ساعت قدر شمالى شرقيده (ايسكى شهر) نامنده بر قصبه واردر كه قديم (پرگامه) شهرينك خرابه‌لرى اوزرينه بنا قيلنمشدر . بو قصبه‌نك جنوبنده (ايسكى شهر) نامنده بر ديگر قصبه دها واردر كه بو ايكنجى قصبه‌نك اطرافنده ده قديم شهرك بعض آثارى مشاهده اولنمقده در .

بو سنه ايچون اجرا اولنان حفريات ايكى قسمه تقسيم اولنمشدر . بريسى (ايسكى شهر) ده ديگرى ده (برگامه) ده اجرا قيلنمشدر . بو ايكى قسمدن برنجيسى اوزرينده اجرا اولنان حفريات حقنده بر مقدار معلومات ويرمك اوزره بو نومرو ايله بعض رسملر نشر اولنمشدر . ايكنجى قسم حفريات حقنده ده بر مقدار معلومات ويرمك اوزره ٣٧٦ نومرو ايله بعض رسملر نشر اولنمشدر . بو ايكى قسم حفريات حقنده ايضاحات ويرمزدن اول بو حفريات اجرا قيلنمسنه سبب اولان مقصدى بيان ايتمك لازم كلير .

بو حفريات اجرا قيلنمسنه سبب اولان مقصد ، قديم پرگامه شهرينك ڤرعه قيمى تمام طاشلرينك آت قالنده اجرا اولنان حفريات
Ruines de Berghamé.

دائما قوللانديغم وداعما نتائج حسنه الده ايتديكم اصول شودر :

اولا موضع اولان ناحيه‌نك كافه‌سنى وحتى ايراق‌لرينى بيله اوردمه‌نك استقامتنجه تدقيقه باشلارم ، تاكه باشلانغيجده مرتجع اولان اغرى ليدن ايچه آز اللجه‌يه قدر . بوده ٣٠ ، ١٥ ، ١ نهايت ٣٠ دقيقه ده حاصل اولور .

ان متعاقب دها شديد اصولارى قوللانيرم ، عين ناحيه وعين استقامتده دلك ايدرم ؛ پورقه‌لرى اولان مفصلى آز تضييق ايدرم‌دك بعض نقاط موجمه كشف ايدرلر ؛ ايشته بو نقاط موجمه‌لرى سائر محللردن زياده تعميد ايتمليدر ، نهايت وجع بورده‌ده آزالور .

بو عمليه ١٥ ـ ٢٠ دقيقه دوام ايدر ، بو اثنا ده بر چوق دفعه ياپيلمق لازم كلير . بو عمليه‌نك ايكنجى قسمنده ده بر چوق دفعه ياپيلمق لازم كلير . بو عمليه‌نك ايكنجى قسمنده ده بر چوق دفعه ياپيلمق لازم كلير .

بو عمليه‌نك ايكنجى قسمنده ده بر چوق دفعه ياپيلمق لازم كلير . بو عمليه‌نك ايكنجى قسمنده ده بر چوق دفعه ياپيلمق لازم كلير .

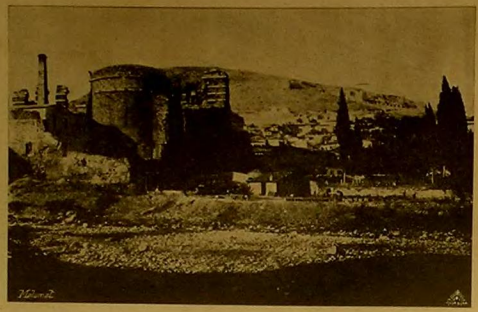

١٩٠٢ سنه‌سنده حفريات اجرا اولنان محلرك برعمه شهرندن كورونمش
Ruines de Berghamé.

دها دورالهاب حاصل اولمه‌مش بولنمسندن در . دورالك كسب انتظام ايتمسى وداماراترون چيقمان مايعك سرعتله عدم اولمس كيفيتى اتهالك مدتنى تحديد ايدر وقيماتير .

قان غرش كى تأثير ايدر وبيرقلمش ايسه‌لك انحاسى تأخير ايدر . (موزنكل) نام ذاتك تدقيقاتى تيجه‌سنده اكثر شامله‌دركه تعميد انتصاصى تسريع ايدر . مقصدلك تضييق مايعك داماراره دخول وعضويته حلولنى تأمين ايدر .

(فيلاپو) نام ذات دخى تعميدك انتصاصى تسريع ايله مايعك منسوجه‌لك اوعيهٔ دمويه‌يه حلولنى تسهيل ايتديكنى يازيجه‌يه اثبات ايتمشدر .

اورتور وساء

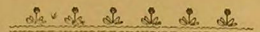

منمنلى زاده مرحوم طاهر بك

اقتدار ذاتيسى وكالات عاليه‌سندن زياده مكارم وفضائل اخلاقيه‌سى ايله نامى ابدالابد منقوش خاطرهٔ عام وتام اولان منمنلى زاده طاهر بك مرحومك مكتب ملكيه‌يه دوام تاريخندن دارالفنون شاهانه‌ده اكال فيوضات اخلاقيه اولديغى يوم حاضره قدر داخل حلقهٔ تدريسى اولدرق پك چوق نوالش تازه‌لره مكافات تشويقيه‌لك كوسترمش وبناءً عليه بالجمله مكتسبات تحصيليه‌لك منبع فيضى اولمشدر . مرحوم مشارالیه خلوق ، آداولق اولديغى كى شعر وانشاءدكى سلاسته واسلوب مخصوصى ديديرمه دخى برذات بادراكصفات ايدى . مواجههٔ عرقاشنده بولنان طلاب حقه‌سنه بذل وايثار ايتمش اولديغى آثار اهتما كارانه وعلى الخصوص اطوارينده منجلى اولان مزايانى جاريدن طولايى وقوع وفاتنه متأسف اولايه‌جق هيچ برفرد وهيچ برطالب تصور ايله‌مز . آثار بايمه‌سى ايادى استفاده‌ده طولاشدقجه اسمى خير ايله ، روحى فاتحه‌لر ورحمتلر ايله ياد ايديله‌جكدر . بالخصوص رضاى معالى‌لرى نضاى جناب خلافتپناهى به استنادًا ايفاى حسن خدمتله نامى زبور السنهٔ خير واحترام اولمه‌جغى شكاندر .

دارالفنون شاهانه‌ده اصول تربيه وتدريس درسنده ابراز ايتمش اولديغى غيرت وفعاليت جداً سزاوار حيرت ايدى . اثناى مطالعه‌ده طرز بيانده‌كى سلاست ومنفجرت سيّاله سهل ممتنع وسحر حلال صنعتلرنده مهارت كامله‌سى وار ايدى . هنوز خدمتندن استفاده ايديله‌جك برصيرده‌ده شكار منقار اجل اولمسندن طولايى داغدار اسف وحرمان اولمايان كيمسه قالمه‌مشدر .

رسومات امانى هيئت تفتيشيه خلفاسندن

فخرى

ایپك بوجكنك پسلكیله قره طبان خسته‌لكنك تشخیصی

ایپك بوجكندن ایكی جهتله استفاده اولنسوب یالنیكی چكیلور یاخود تخم استحصال اولنور . ایپك نقطهٔ نظرلرندن ایپك بوجكی بسلندكده مشاهیر طبیعیونك موسیو پاستور ومشهور ومدقق بوجكچیلردن موسیو دالدولو ، قوانین نام ذات تنك عریض وعمیق تجاربعدیدهلریله موقع استفادهیه وضع اولنان مؤثر اصول وقواعد احتیاطیهیه تطبیقاً بسلمكله ایپك حصوله پذیر اولمش اولور . تخم استحصالی نقطهٔ نظرلرندن بسبلدكده مذكور ذواتك بیان ایتدكلری قواعد احتیاطیهیه دها زیاده صرف همت ایدیلور موفقیت حاصل اولدیغی تقدیرده بالطبع كندی تخم استحصال ایدر . بالخود طامزالق یتشدیریلوب برقاچ غروش فصله قدانله برتخمجیه بیع وفروخت ایدر .

ایشته شوبیان اولنان قسملردن برتخمجی اولان ایپكك غایت یارلاق ونفیس اولمی وقوهٔ الاستیفیذه فوق العاده مطلوب ومناسم اولدیغندن بوده ایشته ایكنجی قسمدن اولان تخمای قوزه‌لك غایت كوزل حلمدن اولوب زیاده اعتنا ایله استحصال اولنمسی تحت الحال عال سارییدن بالكلیه سالم اولمسنه‌وابسته اولدیغندن سایهٔ ترقیاتواریهٔ حضرت پادشاهیده دیون‌نعمه‌یه معرفتیه مربوطه‌ده تأسیس وكشاده بیوریلان « حریر دار التعلیمی »دن یتیشن طلبه عهدنه عالیك شاهانه‌لك بوجك بسیایلیان طلارینك هربركوشه‌سنده « پاستور » اصول‌فوائد شمولی اوزره هربرخسته‌لكدن عاری وبری تخمسار آچیلمقده واكثریا فوق‌الامید موفقیتلر حاصل اولمقده اولوب بوماًیوساً مظهر ترقیده اولدیغی جنبم افتخارله كورملكده‌در .

پاستور اصولیله عالندن سالم تخم استحصالیچون بوجكخانه تقرر ایتدیكی زمان دقت واعتنا ایدیلمك ایكی جهت واردر برنجیسی حفظ‌الصحهٔ بوجكدر قولرالمی دیمك اولان (بایغیلق = فلاشری) خسته‌لكی بوجكخانه درونده بولنان بوجكلرك برپسنده دخی مشاهده اولنمالیدر . ایكنجیسی : (قره طبان = پبرین) خسته‌لكه مبتلا اولان بوجكلر نهایت (٨٠٨٠٠٠) دن زیاده اولمالیدر . زیرا بوخسته‌لكلر زیاده ساری ، بولاشیق وارثی اولدقلرندن تخم واسطه‌سیله بردیرندن ذریت آخره انتقال ایدرلر . بزمبحث ایدیكمز ایكنجی قسم اولوب قره طبان خسته‌لكندن تخمجی اولان (دور یوسكولاری) خرده پتله كوردیمز قوزه‌سی اولدیغی حالده بوجكلرك قوزه دوشدیكی زمان بوقوزه‌لرك حالده خسته‌لكلرینی سهولته تعیین وتشخیص ایدیلمكده‌در . قودریوسكول ندر ؟

قودریوسكول — تباشاك یوصون فارمایاسنه منسوب خرده یپی توتاشك بیقروبلری اولدیغی مشاهیر طبیعیونجه (قودریالیا) نام ذات طرفندن كشف اولنوب اسمنه اضافتله (قودریوسكول دوقودریالیا) تسمیه‌اولنان پرمیقروبدر . شوراجقدن قودریوسكولك ماهیتی وردرجه‌یه قدر آكلاشیلمه‌جغنه بناءً سؤال اولنسه « قلا شیردیكی سالم اولان بربوجكخانه‌لك قوزه‌لرندهكی احقارطه یعنی : قره طبان خسته‌لغنك نسبتی اكلاقی ایچون » عجبا اون سكز ، یكرمی كون بكلتلوغی ؟ یاخود اصولی وجهله مقدار معین قوزه آلدوب (اوتو) ومی‌قرونلوغون ؟ یوقسه آز برزمانده خسته‌لكك نسبتی اكلاشیلمی ویرسون ؟ طبعی آز برزمان طرقدده اكلاشیلی ویرمسی دها زیاده فائده‌لی موجب اولمه‌جندن قوزه‌لری اوتووه توزغق وباخود آسقیده بكتلمك برچوق زمانه محتاج اولوب زیاده صعوبتلی اولدیغی بدیهیدر .

بناءً علیه بوجكلر آصفی‌یه جیلوب قوزه‌لرینی اوروب بترد كدكدن سكره هیچ برخسته‌لغه وعلی‌الخصوص قره طبان خسته‌لكنه طوتولمه‌لی‌در . زیرا قودریوسكولار حركته مالك اولمه‌دقلرندن ایپك‌لرینی آراسندن مرور ایله قوزه ایچرسنده‌كی فرزالیده خسته‌لك ایراث ایده‌مزلر . شوحالده بوجكلر قره طبان خسته‌لكنه طرطیل حالده ایكی طورملری اقتضا ایده‌جكندن وخسته‌لغك باشلیجه‌سبیده ارثی اولدیغی جهتله قودریوسكولی تخمدن وساری اولدیغی جهتله قودریوسكولی بوجكلرندن ، شهملی بوجكخانه جوارنده بوجك بسیایلكدن ، شهملی بوجكخانه‌دن كلنلری بوجكخانه‌یه سوقمقدن ، شهملی بوجكخانه جوارنده بولنان یاغمجیدن انسان پراقدن ودها اسباب سائره‌دن بوجكلر كوچك یاشلرنده خسته‌لكه طوتیلوب لرایسه قوزه‌لریی اوروه‌دن نات اولورلر .

بوجكلر بیوك قره‌لنده یمی دردنجی اوغوددن چیقدقلری صیره‌ده هرهانكی برسببله اولورسه اولسون قره طبان = پبرین خسته‌لكله مبتلا اولمشلر ایسه آصفی‌یه چیقه‌جقلری صیره‌ده بوجكلرك دهشتلی صورتده خسته‌لكه طوتیلدقلرندن معلوم الاشكال خسته‌لك نشانه‌لری أی العین مشاهده اولنه‌جغندن ایله بوجكخانه‌دن طامزالق قوزه آلدهیه‌جی هربرمنتسبین فن توزنده مسلمدر . چونكه بوخسته‌لكه طوتیلان بوجكلرده خسته‌لك نشانه‌سی سكز ، اون كون ظرفنده هرحالده میدانه چیقار .

فقط بوجكلر اك سوك كوزلرنده حتی سوك پنفلرنده خسته‌لكلرینی ایسه بوصورتده خسته‌لك نشانه‌سی كرك بوجك حالرنده كرك قوزه دوشنده فرزالیده استحالهلرنده نه كوزله ، نه‌ده خرده‌بینله كورمك یولیوق . بوحاله قوزه‌لرك — یلدقلری محللك درجهٔ حرارت ورطوبتی نسبتده — اون سكز — یكرمی كون آسقیده براقملری یاخود اصولی وجهله مقدار معین قوزه آلدوب (تو) ه قونلمی اقتضا ایدر . كرچه بومعامله هرنه قدر قوی ، طوغری برمعامله ایسه‌ده یوقسه بر آن اول قوزه‌سنك طامزالغه اویرمشلی اولوب اولدیغی آكلاشیلدقی طامزالغه اویرمیه‌جك ایسه — ایچرسنده‌كی قوزه‌لك تفسیله — قوزه‌لك‌ه اروزق كیمیاكمتزین فایرغه‌لوزلره صائعه ، بوجكخانه‌یی تخلیه وتطهیره مسادرت ایدر .

كندی تخمجی ایسه امید دار اولدیغی بوجكخانه‌لك طامزالغه اویرمالی اولوب اولدیغنه برآن اول كسب وقوف ایله اویرمیه‌جكی تقدیرده‌اول‌بوجكخانه‌دن قطع امید ایله غیری بوجكخانه‌لردن كندیسنه طامزالق قوزه آرامغه باشلار .

ایشته شو سرد وبیان اولنان محذورلردن سالم وبیان اولنق ورهایاب اولق ایچون « ایپك بوجكندن پسكیله قره طبانی خسته‌لكنك تشخیصی » سرلوحه‌سی آلتندهكی مقاله ایله دها بسیط ، ساده براسلوب ایله بوجكلرك برآن اول آسقیدن سوكولمریله چاره یكانه بوجكلرك آكلاشلدهكی پسلكلر خرده‌بینله معاینه ولنمالیدر .

یوقه‌لك فی ، طوغری‌ی اولوب اولدیغنه امنیت كامله حصوله ایچون شومطالعه‌ی ویبان ایله امنیت مدعا ایدیلمیلدر . شویله‌كه : اقفاء بیان اولندیغی اوزره یرلق وسائر برپیله بوجك سوك كوزلرنده وبا سوك دیشده خسته‌لكك طوتلمش ایسه خسته‌لكك تخمی اولان قودریوسكولاردن برمقداری بوجكك معده وسائر اعضالرنده قلوب رقسنیده بوجك كندی پسلكیله خارجه دفع ایدر . زیرا قره طبان خسته‌لكنك میقروبلرچون بوجكك اعضا سنده برمحل مخصوص اولیوب بوجك اجهزهٔ هضمیه‌سنده « عصابیتده » حتی ایپك خزینه‌لرینك اوزنده‌ده بولور . شو حالده معده‌سنده بولنمی اقتضا ایه‌جكندن بوجك پسلكیله حین افرازنده پسلكیله برآزده قودریوسكول چیقاره‌جغی قولایلقله اكلاشیلور .

بالاده ذكر اولندیغی اوزره دردنجی اوغودن چیقه‌قلرینی متعاقب طوتولمشلر ایسه كندیلرینك خسته‌لغنی اولدقلرینی معلوم الانتكال امارهلرله هركسه « اراله ایدرلر . فقط بوجك سكزنجی ویا سوك كوننده یاخود سوك پنفده خسته‌لغنی ایسه‌لر بوجك ویا فرزالیده خسته‌لك نشانه‌سی كورلمیه‌جكی كبی خرده‌بینله بیه اولنسه دخی لاأمن اولزیش ، اون سكز كونكن مقدم قودریوسكولاره كورنمز . مع مافیه بوجكلر صرك پسلكلرینی افرازنده اولسون پسلكلرینه برچوق قره طبان میقروبلرینی خارجه دفع ایدرلر .

اویله بربوجكخانه‌ده خسته‌لكه طوتیلان بوجكلرك یاقسم كلیسی ویا برجزئی طوتلمش‌لرله جفلرندن بوجكلرك قسم‌كلیسی طوتلمشلر ، سه پسلكلرنده قسم كلیسی قودریوسكولی ، برجزئی قودریوسكولی اولمه‌جق ره‌ر : پسلكلرندهكی قودریوسكولك عدد‌نسبتیسی بوجكلرك خسته‌لكه طوتیلمالرنك عددینه مساوی اولمسی اقتضا ایدر .

شوحالده تازه قره‌زالیدلرك ایلرودده كابك حاله استحاله‌سنده یوزده قاچ نسبتده قره طبانلی اولمه‌جغی پسلكلرینك خرده‌بینله معاینه‌سنده هركس قولایجه تقدیرایده‌بیلور . شویله ، كه : بوجكلرك كافهسی قوزه‌سی اوروه‌ت برمدتی وطامزالمه اویرمشلی اولدیغی ملحوظ اولان بربوجكخانه‌یه كیرلدكده معلوم اولدیغی اوزره اول امرده فلاشری نقطهٔ نظرلرندن كوزلمه كزیلوب فلاشری قطعاً بولنمدیغنه قناعت كلدیكی صوردنده بوجكخانه‌لك هرطرفنده كونه‌لرك مختلف محللرندن یدم كیلوغرام مقداری — ك یوه‌مقدار بوجكلرك آز وباچوق اولمالرینه كوره دیكشه‌جكندن بوداره‌دكی برلیكی اونس بولنان محللردن — بوجك كوزه‌سی طولمالیلیوب بركوزه‌یه آرایه كتیریلوب پریپوجك كاغد اوزرنده كوزلمه خرمان ایدیلور . « اول بوجكخانه‌ده بولنان بوجكلردن هربریلنك یعدد پسلكی اولسون خرمان ایدیلان كوزه‌ده بوله بیلسون .

بوخرمان ایدیلان كوزه‌دن یكرمی ، یكرمی بش غرام قدر آلنوب بوجك برقاچ كلیك هوانی ایچرسنده كوزلمه ایصلاق دیلوب بش اون دقیقه براقلی . ایوجه پوشاقدن مسكره كلیك ازركی كوزلمه ازوب اوزنی صوینده برداسله آلوب هرهوانی آیری آیری خرده‌بینله معاینه اتمامی . بوپسلكلره قودریوسكولر پك شفاف كورندیكندن سهولته معاینه ایدیلور .

شایدبومعاینه‌ده هرشاهده [١] بش‌اون‌عدد ویادهازیاده‌قودریو سكول كورینورسه اویوجكخانه‌لرده‌كی بوجكلرك بوزده سكسان نسبتده قره طبانلی اولدقلری بداهةً اكلاشیلیور . زیرا اولقدر بوجكلرك آكلاشیلمالرینه بوجكخانه‌ده بولنان بوجكلرك ٦٠ دقسنك بر ویا ایكیشر عدد پسلكلریله وكویره صوینده ده اول نسبتده قودریوسكول بولنه‌جغندن بوجكلرك قسم كلیسی خسته‌لكلی ایسه هرشاهده‌ده‌ش‌اون ودها زیاده‌قودریوسكول بولنور . واویله قوزه‌لردن چیقه‌جق كابكلرك لاأقل یوزده سكسنای قره‌طبانلی اولمه‌جغنه بالطبع حكم قطعی ویرلور . بویله بربوجكخانه‌دن طامزالق آلق اصلاحماره كتیریلمش ، قوزه‌لر دقیقه‌لرله‌قره ویرلوب ویمیزان محله كتوریلوب بیع وفروخت اولنور .

اكر بش اون شاهده دكشدیرلدكده آنجق بر ویا ایكی قودریوسكول كورینورسه اویله بوجكخانه‌لك بوجكلرینك اسقارطه‌سی یوزده یكرمی ایله اونوزدن دون » اولمه‌یه‌جغندن بوندن دخی قطع امید ایله میزان محله كتوریلوب صاتیلور . یوق اكر اون بش ، یكرمی شاق دكشدیریلوب بر شاقده بر ویا ایكی عدد قودریوسكول مشاهده اولنورسه یوزده اون بش یكرمی‌یی تجاوز ایتز .

غایت عریض وعمیق ومسرائله شاقی دكشدیریلدكی یكرمی ، اونوز ودها زیاده شاقدن پوشاقده ، یك بر قودریوسكول كورینورسه اویوجكخانه‌لك فوق‌النا « مرتفعه اویرشلی اولدیغی اكلاشیلیوب اوقوزده‌لك اسقارطه‌لری نهایت یوزده بر ایله بش آره‌سنده‌بولنور . طبیعی شوقدر دقه‌نلك بالطبع غایت عریض وعمیق معاینه‌لك نتیجه‌سنده قودریوسكول هیچ كورینه‌مدیكی حالده هیچ اسقارطه بولنمه‌جق یاخود پنبوز ، یك نسبتده اسقارطه بولنه‌جغی اكلاشیلیه جغنه بناءً قوزه‌لری هان‌در ، نزیری به چكوب برهوادار اوطه‌یه آصمه‌لی وكابك حیقه‌مه‌سنه انتظار ایتمه‌لی .

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

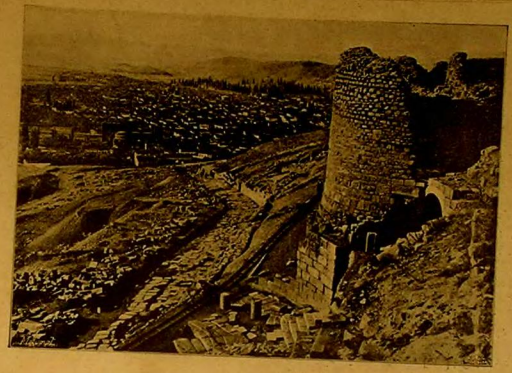

قديم (برغمه) شهرينك ايچ تلهسنه كيدلك اوزره انشا اولنان يول
Ruines de Berghamé.

ايشته شوبيان اولان اصول غايت قولاى وهركسك پايه بيله جكى براصول اولوب تجاريت عديده ملهواكلايه بليجكى نظريله كنديسنه حاصل اولمش ايسه ده نحومكده بواصولدن مستفيد اولمق يچون يقين حاصل اولمش ايسه ده بواصولك بردفعه اجراسندن كنديلرينه قناعت حاصل اولمش اولوب، بواصولك بردفعه اجراسندن كنديلرينه قناعت حاصل اولمش اولوب، تقريباً درت مترملك برمحله سقوط ايدر برشلالهسى بولنان مترولك بردكرهسى اشترا ايدرك كوچك بر الكتريق بالماء ماكنهسى شكلنه تحويل ايتمشدر . اوجوار كويلولرى اصلا ايشتمدكارى وكورمدكارى يوما كنهيى كوردكارى ويولك اسكى دكرمنهسى شلالهنك قوتى جريان الكتريقى يه تحويل ايدهجكى كندىلرينه سويلهدكيى وقت عدم اعتمادندن استهزايه باشلامشلر وشمندوفر خطلرينك كاربراتوره بولنان قازيقلره مشابه قازيقلرك ديكلديكى وطيراغك اوزرنده برقاچ كيلومترولك مسافهيه قدر باقر تلرك تفريش ايدلدكى كوردكارى وقت ايسه برقاچدها استهزايه باشلامشلردر . بناءً عليه موسيو مورونك جفتلكى داخلنده الكتريق ضيائى عرض ديدار ايدر ايتمز كويلولرك عدم اعتمادلرى جوق سورمهمش ، حتى ، بوباقر تلك جفتلكك متعدد ماكنهلرينى تحريك ايتديكى كورينجه صوك درجهده دوچار وله وحيرت اولمشلردر .

اليوم آمريقا مزارعلرنده احراق امواته مخصوص اولهرقى يكرمى الى قرون واردر .

اوروپاده احراق اموات اصولى الك زياده ايتاليادە ترقى ايتمكده، اوراده‌ده بوبولده مؤسسهلر يكرمى ايكيه رسيده اولمشدر.

محمد طاهر

[١] شاى — مقروسوده‌دكى اويركنيدن يعنى كوچك عدهمه‌دن كورپه‌يه‌بيان محيط داره ديمكدر

حرير دارالتعليمى مأذونلرندن بر سهلى اولوا افندى زاده

على زهدى

قوهٔ مياهيه‌دن استفاده

(روو فرانس) ده كوچك شلالهلردن استفاده حقنده‌كى برمقاله‌دن مقتبسدر :

(ٹك) ده (مودرانزى) سكنه‌سندن صورت مخصوصه‌ده هيچ برتحصيل كورمهمش و الكتريق فنندە معلوماتى اولميان موسيو واتومودرن اسمنده برچفتجى زراعت ، صنايع وسائرەنك قوهٔ مياهيه‌دن استفاده ايتمسى امكانى كندىلكندن كشف ايدەرك اجرا ايلديكى تجربهلر موفقيتله نتيجه پزير اولمشدر . موصاليه اولا

ملك اوغلنده طوغرى يولده فرانسه سفارتخانهسى قارشوسنده مشهور بيكرك بكى مغازهسى
Grand Magasin G. BAKER, Grand'rue de Péra.

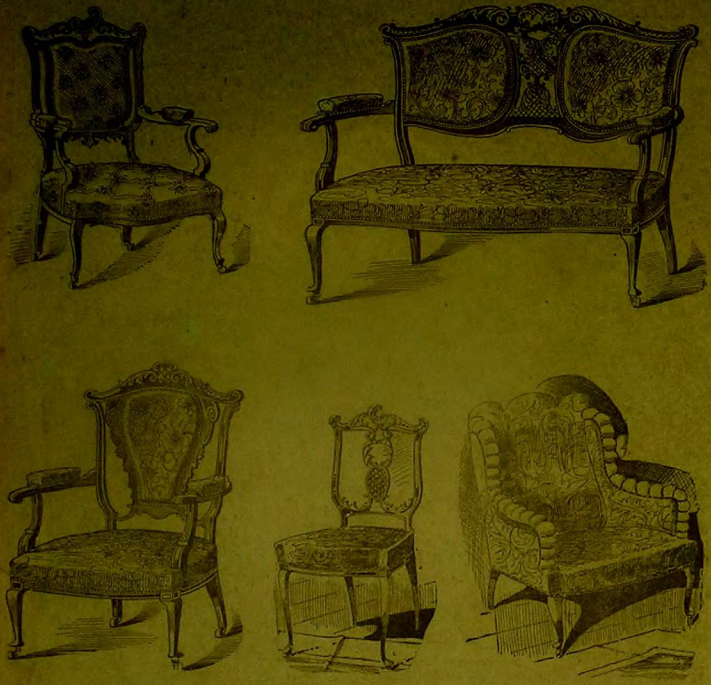

صالون ايچون، يتاق اوطهسى ايچون، يمك اوطهسى ايچون (ماركيه‌دى) تعبيه اولنان بكى موبيلهلر جلب ايدلمشدر.
— يوكليلى ايشكه بيكلرز وار ايسه بيكر مغازهسنه بكى وارد اولانه قدر صبر ايدلمسى رجا اولنور.
ارزاكلره وقادينلره مخصوص قيشلق يوكلر و آمريقا معمولاتندن مكمل لاستيكلر بيكر مغازهسنه وارد اولمشدر .
هر جلسهدن وهر چشيدندن قادينلره مخصوص قيشلق اتوايلق قاشلر — داغا چشيدلرى دكيشديرمك اوزره — استراغانلر مريتوسلر شيفانلر قاشمرلر قادينلرصوفلر غره نادينلر كلن قاشلر سان بصمهلر وبامونقدن معمول قاشلر ايپك ايله يون قارشيق هرچنيندن قاشلر ايپكلى پلوشلر
مغازهسنه بر دفعه پازيحانه ويمك اوطهسى ودوار اوطهلرينه مخصوص اعلا وظيف ماروكنلر وارد اولمشدر

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları